

що мінімізує вплив ризиків і сприяє стійкому розвитку в мінливому бізнес-середовищі.

Інформаційні джерела

1. Cambridge Dictionary - Agile. Cambridge University Press & Assessment 2024. URL: <https://dictionary.cambridge.org/uk/dictionary/english-ukrainian/agile>
2. ISO 9000:2015. Quality management systems — Fundamentals and vocabulary. URL: <https://www.iso.org/obp/ui#iso:std:iso:9000:ed-4:v1:en>
3. Гаркуша В., Єршова Н. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ ЩОДО СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА». Економіка та суспільство. 2021. № 28. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-34>
4. Добровінська Я. В, Матвієнко А. О., Мохонько Г. А. «Особливості впровадження Agile на IT-підприємствах України». Стратегічні пріоритети розвитку економіки, обліку, фінансів та права в Україні та світі: збірник тез доповідей міжнародної науковопрактичної конференції (Полтава, 23 січня 2020 р.): у 6 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2020. Ч. 1. 59 с. С. 17-19. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/zbirnik_1_1.pdf#page=18
5. Manifesto for Agile Software Development. URL: <https://agilemanifesto.org/iso/en/manifesto.html>

УДК 005.572:658

Л.Б. Гнатишин, д-р екон. наук, проф. (*ЛНУП, Львів*)

О.С. Прокопишин, канд. екон. наук, доц. (*ЛНУП, Львів*)

О.І. Малецька, канд. екон. наук, доц. (*ЛНУП, Львів*)

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ КОНСАЛТИНГ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Бухгалтерський консалтинг сьогодні є затребуваною послугою, яка може зацікавити керівників сільськогосподарських підприємств та фермерів. Бухгалтерський консалтинг в сільському господарстві – це вид професійної консультаційної підтримки, спрямований на допомогу сільськогосподарським товаровиробникам в управлінні фінансами, обліком, податками та оптимізації господарської діяльності. Особливості сільського господарства, такі як сезонність виробництва, специфіка обліку біологічних активів, податкові пільги, роблять бухгалтерський консалтинг важливим інструментом для підвищення ефективності управління та прийняття обґрунтованих фінансових рішень. Незалежно від того, чи досягло підприємство суттєвих успіхів у комерційній діяльності, чи лише починає свій шлях у бізнесі, якісне бухгалтерське консультування забезпечує швидке і своєчасне прийняття ефективних управлінських рішень, що сприятимуть зміцненню і розвитку підприємства.

Сучасні наукові дослідження проблем консультування здебільшого націлені на вирішення організаційних та управлінських завдань суб'єктів підприємництва, які надають консалтингові послуги [2; 4]. На їх думку доцільніше не розподіляти консалтингові послуги, які надаються

підприємствам, за сферами (напрямами) їх діяльності, а використовувати економічний консалтинг. Саме цей вид консалтингу поєднує в собі оцінку всіх складових потенціалу підприємства одночасно, що надає можливість отримати перемогу в конкурентній боротьбі з максимальною вірогідністю [1]. Важко погодитись із таким твердженням, оскільки багато підприємців фізичних осіб є користувачами консалтингових послуг не лише у питаннях оподаткування, а й ведення бухгалтерського обліку загалом. Тому проблематика бухгалтерського консалтингу у сучасних умовах набуває особливої актуальності як щодо процесу його організації, так і впливу на систему управління підприємством.

Потреба сільськогосподарських підприємств у бухгалтерських консультаціях особливо гостро відчувається під час нестандартних, нетипових або незнайомих ситуацій, коли в умовах обмеженості часу та можливостей на пошук інформації, бухгалтеру потрібно нагально вирішувати проблемні питання. До переваг консультаційного супроводу можна віднести оперативність інформаційної підтримки управлінських рішень; економію часу на пошук потрібних нормативних документів та варіантів рішень проблемних питань, які вже перевірені на практиці; гарантію економічності, обґрунтованості і відповідності законодавчим нормам послуг з бухгалтерського консалтингу, що є запорукою захисту інтересів підприємства перед контролюючими органами та контрагентами; нормалізація та поліпшення фінансового стану підприємства через створення сприятливого клімату для реалізації обраних цілей. Першочергово співпраця здійснюється між бухгалтерами підприємства, яке звернулося до послуг спеціалізованої фірми, та досвідченими фахівцями консалтингової компанії. Співпраця консалтера та замовника послуг здійснюється на договірних засадах.

Основними напрямки бухгалтерського консалтингу в сільському господарстві є:

1. Фінансовий облік та звітність – підтримка у веденні обліку біологічних активів (посівів, худоби), що мають власні методи оцінки; розробка форм звітності, що враховують специфіку сільськогосподарської діяльності.

2. Податковий консалтинг та оптимізація оподаткування – розробка податкової стратегії з урахуванням спеціального режиму оподаткування; консультації з питань ПДВ та особливостей його відшкодування при експорті агропродукції.

3. Управлінський облік та планування – розробка управлінської звітності для керівників, яка допомагає оцінити рентабельність виробництва; контроль витрат і управління доходами; створення прогнозів грошових потоків та планування бюджету з урахуванням сезонних змін у виробництві та обігу продукції.

4. Аналіз витрат та їх оптимізація – розробка методів обліку витрат для оцінки собівартості продукції та визначення точок беззбитковості; оптимізація витрат на закупівлю насіння, добрив, палива та інших ресурсів, необхідних для виробництва.

5. Консультації щодо залучення фінансування та інвестицій – допомога у складанні бізнес-планів та фінансових прогнозів для залучення інвестицій або

отримання банківських кредитів; консультації щодо доступу до державних програм підтримки сільського господарства, грантів і субсидій.

6. Консультації з питань автоматизації обліку – впровадження бухгалтерських програм, що забезпечують управління витратами і доходами; підтримка у налаштуванні програм для ведення аграрного бізнесу з урахуванням особливостей обліку біологічних активів.

7. Оцінка вартості активів та аудиторські послуги – оцінка вартості біологічних активів, сільськогосподарської техніки та інших ресурсів, що є критично важливими для планування та отримання інвестицій; проведення аудитів для підтвердження фінансової звітності перед інвесторами та кредиторами.

Загалом сферою професійних інтересів консалтингових фірм є ведення та відновлення бухгалтерського обліку на сільськогосподарському підприємстві, здійснення внутрішнього аудиту. При цьому не слід забувати, що бухгалтерський консалтинг – це сервіс з надання комплексу послуг для підприємств та бізнесу. Серед них: реєстрація підприємства в податковому органі і відкриття рахунку в банку; вибір найоптимальнішої системи оподаткування для подальшої оптимізації податкових відрахувань; контроль за розрахунками з контрагентами та персоналом; контроль за правильністю та своєчасністю подачі фінансової, податкової, статистичної та інших форм звітності; контроль за законністю виконуваних підприємством дій, в тому числі і фінансових; аналіз поточної документації – аудит; вибір програмного забезпечення для ведення бухгалтерського обліку; контроль майна, кадрів, фінансових потоків; методичний та юридичний супровід ліквідації, поділу, об'єднання чи відкриття філій. Такий вид послуг може бути актуальний для фермерських господарств.

Послуга бухгалтерського консалтингу має резон навіть за умови ведення обліку на великому сільськогосподарському підприємстві фаховим бухгалтером чи штатом бухгалтерії. Зумовлено це тим, що фахівець зі сторони може проконтролювати роботу штатного бухгалтера – помітити помилки; звернути увагу на те, як оптимізувати процеси всередині бухгалтерії та підвищити ефективність роботи бухгалтерів. В силу своїх професійних обов'язків, консультанти з консалтингових фірм мають досвід роботи з різними сферами бізнесу, що робить їх конкурентоспроможнішими, порівняно із бухгалтерами підприємств, котрі свої професійні навички реалізують виключно в середині діяльності одного підприємства. Постійний контакт із фіскальними органами, вивчення судових і податкових суперечок і прецедентів та відстеження змін у законодавстві сприяють формуванню у персоналу консалтингових фірм компетентностей, націлених на зниження податкового навантаження підприємств-замовників послуг [3].

Поступове ускладнення методик і форм управління є передумовою зміни підходів до управління сільськогосподарським підприємством та процесами бухгалтерського обліку і оподаткування, що своєю чергою сформувало потребу головних та штатних бухгалтерів у безперервному вдосконаленні управлінської, організаційної і методичної практики новітніми знаннями та

навичками через співпрацю із консультантами бухгалтерських консалтингових фірм. Система бухгалтерських консалтингових послуг є інтелектуальною, аналітичною, специфічною діяльністю, в межах якої консультанти-експерти проводять оцінку системи обліку та оподаткування підприємства-клієнта, знаходять проблему низької її ефективності та причину її виникнення, розробляють план усунення проблеми через впровадження ефективного управлінського інструментарію.

Інформаційні джерела

1. Базецька Г. І. Використання економічного консалтингу в процесі розробки управлінських рішень на підприємстві. *Економічна теорія та право*. 2019. №3. С. 62-78.

2. Бербенець О. В. Світові тенденції розвитку управлінського консалтингу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 12. С. 38-43.

3. Гнатишин Л.Б., Прокопишин О.С., Мацьків Г.В. Бухгалтерський консалтинг як інструмент управління підприємством. *Вісник Львівського національного університету природокористування: Економіка АПК*. 2023. №30. С. 44-49.

4. Сорока Л. М., Метіль Т. К., Шевченко-Перепьолкіна Р. І. Управління консалтинговою фірмою. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. № 5(3). С. 5-8.

УДК 657.6:658.787

Ю.С. Іщенко*, здоб. ОС (СНАУ, Суми)

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

У процесі проведення аудиторської перевірки аудитори обов'язково приділяють увагу виробничим запасам, оскільки дані активи як важлива складова оборотних активів завжди використовується підприємствами. В сучасних динамічних бізнес-умовах для прийняття ефективних управлінських рішень необхідний достовірний інформаційний ресурс. Окреслене актуалізує об'єктивну необхідність застосування в практичному аспекті аудиту як дієвого інструменту менеджменту. Аудиторська перевірка забезпечить управлінський процес достовірним, незалежно оціненим інформаційним ресурсом, використання якого дасть змогу здійснити ефективне управління бізнес-процесами, розробити та імплементувати дієві заходи превентивного контролю, що, в загальній сукупності, сприятиме посиленню можливостей економічного розвитку підприємства [2].

Предмет аудиту виробничих запасів – це операції та господарські процеси, що пов'язані з оприбуткуванням, рухом, використанням та іншим вибуттям запасів, а також різні економічні відносини, які виникають при цьому на підприємстві та за його межами. Порядок перевірки залежить від різних

* Науковий керівник – І.М. Назаренко, д-р екон. наук, проф. (СНАУ, Суми)